

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

S Ú H R N N Á S P R Á V A

**o výsledku kontroly
hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom vo vybraných
príspevkových organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti miest**

Predkladá

Dr.h.c. doc. Ing. Ján Jasovský, PhD.
predseda
Najvyšší kontrolný úrad
Slovenskej republiky

Materiál obsahuje

1. Súhrnnú správu o výsledku kontroly

Bratislava január 2015

Zhrnutie

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom vo vybraných príspevkových organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti miest.

Preverených bolo 1 740 účtovných dokladov v celkovej sume 3 643 577,67 eur v 16 príspevkových organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti miest, evidencia majetku v správe týchto organizácií, nakladanie s majetkom a jeho prenechávanie do užívania tretím osobám, postupy pri verejnom obstarávaní tovarov, služieb a stavebných prác a nastavenie vnútorného kontrolného systému.

V oblasti dodržiavania pravidiel rozpočtového hospodárenia boli v 11 kontrolovaných subjektoch zistené porušenia zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Nedostatky boli zistené pri zostavovaní a plnení ich rozpočtov, pri tvorbe rezervného fondu a nesprávnom triedení príjmov a výdavkov podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie. Porušenie finančnej disciplíny bolo zistené v ôsmich kontrolovaných subjektoch v celkovej sume 188 258,04 eur. Nesprávnym vyplnením finančných výkazov bol porušený zákon o štátnej štatistike. V jednom prípade neboli ceny služieb kontrolovaného subjektu stanovené v súlade so zákonom o cenách. V jednom prípade uhradil kontrolovaný subjekt väčšiu hotovosť ako pripúšťal zákon o obmedzení platieb v hotovosti.

V oblasti účtovníctva boli zistené nedostatky v 12 kontrolovaných subjektoch. Zákon o účtovníctve bol porušený tým, že účtovné doklady neobsahovali predpísané náležitosti alebo neboli preukázateľné, účtovné prípady neboli účtované do obdobia, s ktorým časovo a vecne súviseli, opravy účtovných dokladov neboli vykonávané predpísaným spôsobom, neboli dodržané platné postupy účtovania, neboli tvorené opravné položky k pohľadávkam a rezervy na prebiehajúce súdne spory a účtovné závierky v dvoch prípadoch nezobrazovali verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré boli predmetom účtovníctva. V štyroch kontrolovaných subjektoch boli zistené pochybenia pri zostavení účtovnej závierky.

Kontrolou evidencie majetku boli zistené nedostatky pri vykonávaní inventarizácie, keď inventúrne súpisy a inventarizačný zápis neobsahovali predpísané náležitosti, keď bola inventarizácia, resp. inventúra vykonaná formálne, nesprávne, alebo nebola vykonaná vôbec. V jednom prípade vykonal kontrolovaný subjekt fyzickú inventúru nehnuteľností, ale pri výkone kontroly ich nevedel fyzicky lokalizovať. V jednom prípade boli zistené nedostatky pri odpisovaní majetku. Jeden kontrolovaný subjekt evidoval na účtoch obstarania majetku zmarené investície, ktoré už mali byť odpísané a skresľovali údaje o stave majetku, uvedené v účtovnej závierke. Jeden kontrolovaný subjekt evidoval majetok neúplne a nesprávne.

V jednom prípade realizoval kontrolovaný subjekt v minulých obdobiach stavbu na pozemkoch, ktoré neboli v jeho vlastníctve. Vlastníci pozemkov podali žalobu a stavba nebola skolaudovaná, stavebné konanie bolo prerušené. V kontrolovanom období bola stavba užívaná v rozpore so stavebným zákonom.

V štyroch prípadoch nemali kontrolované subjekty správu nehnuteľného majetku zapísanú v katastri nehnuteľností, čo nebolo v súlade so zákonom o majetku obcí.

Nezverejnenie, nesprávne alebo neúplné zverejnenie povinných informácií podľa zákona o slobode informácií bolo zistené v piatich kontrolovaných subjektoch.

Preverením podmienok prenechávania majetku v správe kontrolovaných subjektov boli zistené porušenia zákona o majetku obcí, keď sa prenechávanie majetku do nájmu neuskutočnilo predpísaným spôsobom, keď nájomné nebolo dohodnuté v predpísanej výške, keď kontrolované subjekty nevyužívali všetky dostupné prostriedky na ochranu svojich práv, keď bol majetok kontrolovaného subjektu umiestnený v priestoroch iného subjektu bez písomnej zmluvy o jeho využívaní a keď jeden kontrolovaný subjekt prenajímal majetok na základe zmluvy, ktorá bola preňho nevýhodná. V jednom prípade poskytoval kontrolovaný subjekt svoje výkony bezodplatne, čo nebolo v súlade so zákonom o cenách.

K porušeniu zákona o verejnom obstarávaní došlo, keď dva kontrolované subjekty rozdelili predpokladanú hodnotu zákazky, resp. predmet zákazky na viac zákaziek, keď dva kontrolované subjekty nepreukázali stanovenie predpokladanej hodnoty zákazky predpísaným postupom, dva kontrolované subjekty nearchivovali dokumentáciu z verejného obstarávania po dobu päť rokov po uzavretí zmluvy, jeden kontrolovaný subjekt neposlal Úradu pre verejné obstarávanie oznámenia používané vo verejnom obstarávaní v predpísanej lehote a keď jeden kontrolovaný subjekt zadávaním zákaziek priamo neuplatnil princípy rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie, transparentnosti, dostatočnej konkurencieschopnosti ponúk, hospodárnosti a efektívnosti.

Desať kontrolovaných subjektov vykonávalo v sledovanom období podnikateľskú činnosť. Dva z nich túto činnosť vykonávali bez platného oprávnenia, čím došlo k porušeniu živnostenského zákona. Jeden kontrolovaný subjekt podnikateľskú činnosť vykonával aj bez súhlasu svojho zriaďovateľa, čo nebolo v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Dva kontrolované subjekty náklady aj výnosy z podnikateľskej činnosti vykazovali v rámci hlavnej činnosti, čo nebolo v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Zároveň nesprávne uviedli tieto údaje v účtovnej závierke. V prípade správneho vykázania týchto údajov by výsledkom hospodárenia podnikateľskej činnosti v jednom kontrolovanom subjekte bola strata a kontrolovaný subjekt by musel vykonávanie podnikateľskej činnosti ukončiť. V jednom daňovom priznaní podanom k 31.12.2013 neboli vykázané zdaniteľné príjmy za prenájom a k nim uplatnené súvisiace výdavky v správnej výške, čo nebolo v súlade so zákonom o dani z príjmov.

Nesprávne, žiadne alebo formálne vykonávanie predbežnej finančnej kontroly, ktoré bolo v rozpore so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite preukázala kontrola v deviatich kontrolovaných subjektoch. V jednom prípade kontrolovaný subjekt pokračoval v pripravovanej finančnej operácii aj napriek skutočnosti, že oprávnená osoba vyjadrila v rámci vykonanej predbežnej finančnej kontroly nesúhlas s jej pokračovaním z dôvodu nesúladu s rozpočtom.

Na základe zistených nedostatkov dal Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky kontrolovaným subjektom spolu 18 odporúčaní na ich odstránenie.

Súhrnná správa o výsledku kontroly

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom vo vybraných príspevkových organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti miest.

Predmetom kontroly bola všeobecná časť, dodržiavanie pravidiel rozpočtového hospodárenia, vedenie účtovníctva, nakladanie s majetkom, podnikateľská činnosť a nastavenie vnútorného kontrolného systému.

Kontrola bola vykonaná v 16 príspevkových organizáciách za kontrolované obdobie roka 2013 a súvisiacich období. Kontrolovanými subjektmi boli:

- AD HOC Malacky, zriaďovateľ mesto Malacky;
- Bratislavské kultúrne a informačné stredisko, zriaďovateľ hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava;
- DUMAT – mestská príspevková organizácia, zriaďovateľ mesto Dubnica nad Váhom;
- EKO – podnik verejnoprospešných služieb, zriaďovateľ mestská časť Bratislava – Nové Mesto;
- Mestské kultúrne stredisko, zriaďovateľ mesto Senec;
- Miestny podnik verejno-prospešných služieb Petržalka, zriaďovateľ mestská časť Bratislava – Petržalka;
- PX CENTRUM, zriaďovateľ mesto Považská Bystrica;
- Správa kultúrnych a športových zariadení mesta Trnava, zriaďovateľ mesto Trnava;
- Správa športových zariadení Levice, zriaďovateľ mesto Levice;
- Správa telovýchovných zariadení, zriaďovateľ mesto Spišská Nová Ves;
- Technické služby mesta Tvrdošín, zriaďovateľ mesto Tvrdošín;
- Technické služby, príspevková organizácia mesta, zriaďovateľ mesto Bojnice;
- TECHNICKÉ SLUŽBY Stará Turá – mestská príspevková organizácia, zriaďovateľ mesto Stará Turá;
- Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš, zriaďovateľ mesto Liptovský Mikuláš;
- Zoologická záhrada, zriaďovateľ hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava;
- Zoologická záhrada Košice, zriaďovateľ mesto Košice.

Príspevková organizácia je právnická osoba obce (resp. mesta alebo mestskej časti), ktorej menej ako 50 % výrobných nákladov je pokrytých tržbami a ktorá je na rozpočet zriaďovateľa zapojená príspevkom. Platia pre ňu finančné vzťahy určené zriaďovateľom v rámci jeho rozpočtu a možno ju zriadiť na plnenie úloh mesta, vyplývajúcich z osobitných predpisov. Na príspevkové organizácie sa vzťahujú práva a povinnosti subjektov verejnej správy uvedené v zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy, aj keď sa nevykazujú v rámci ústrednej správy alebo územnej samosprávy.

Príspevková organizácia hospodári podľa svojho rozpočtu nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia, jej rozpočet zahŕňa aj príspevok z rozpočtu zriaďovateľa a prostriedky prijaté od iných subjektov. Zriaďovateľ poskytuje príspevkovej organizácii príspevok na prevádzku v takej výške, aby jej rozpočet bol vyrovnaný. Rezervný fond príspevkovej organizácie sa tvorí z výsledku hospodárenia príspevkovej organizácie a možno ho použiť na vysporiadanie straty príspevkovej organizácie.

Príspevková organizácia vedie účtovníctvo, zostavuje a predkladá účtovnú závierku podľa zákona o účtovníctve. Svoje výkony je povinná poskytovať odplatne v súlade so zákonom o cenách. So súhlasom zriaďovateľa môže vykonávať podnikateľskú činnosť nad rámec hlavnej činnosti, pre ktorú bola zriadená, iba ak plní úlohy určené zriaďovateľom. Náklady na podnikateľskú činnosť musia byť kryté výnosmi z nej.

Zriaďovateľ je povinný vymedziť štatutárny orgán príspevkovej organizácie v zriaďovacej listine. Vedúcich (riadiťov) príspevkových organizácií vymenúva a odvoláva zastupiteľstvo zriaďovateľa.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Všeobecná časť

Preverované príspevkové organizácie boli zriadené rozhodnutím príslušných zastupiteľstiev na dobu neurčitú. Na rozpočet svojich zriaďovateľov boli zapojené príspevkom. O zriadení príspevkových organizácií boli vo všetkých prípadoch vydané zriaďovacie listiny. V Správa telovýchovných zariadení zriaďovacia listina obsahovala informácie, ktoré boli v rozpore so skutočným výkonom činnosti organizácie, resp. boli neplatné a neobsahovala vecné a finančné vymedzenie majetku, ktorý bol príspevkovej organizácií zverený do správy pri jej zriadení.

Hlavnými činnosťami, na ktoré boli preverované príspevkové organizácie zriadené, boli najmä správa majetku mesta, technické služby, starostlivosť o mestskú zeleň, údržba ciest, správa a údržba športových zariadení miest, poskytovanie služieb v oblasti športu, kultúry, cestovného ruchu a iných všeobecne prospešných služieb. Preverené boli aj dve zoologické záhrady. Technické služby mesta Tvrdosín nevykonávali v štyroch oblastiach činnosti, na ktoré boli zriadené, zriaďovacia listina teda neodzrkadľovala skutočný stav vykonávaných činností.

V desiatich prípadoch vykonávali príspevkové organizácie nad rámec hlavnej činnosti aj podnikateľskú činnosť, ktorej predmetom boli rôzne druhy ekonomických činností, napr. v oblasti cestovného ruchu, úpravy zelene, udržiavania komunikácií, pohostinskej činnosti a pod. Štatutárnym orgánom preverených subjektov bol vo všetkých prípadoch riaditeľ, ktorého vymenovávalo príslušné zastupiteľstvo.

Mestské kultúrne stredisko a Správa telovýchovných zariadení nemali na svojom webovom sídle zverejnené všetky informácie v zmysle zákona o slobode informácií (spôsob zriadenia povinnej osoby a pod.).

2. Dodržiavanie pravidiel rozpočtového hospodárenia

2.1 Zostavenie, schválenie, zmeny a plnenie rozpočtu

Kontrolované subjekty boli podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v roku 2013 povinné hospodáriť na základe svojich rozpočtov výnosov a nákladov a dosahovať výnosy stanovené týmto rozpočtom. Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ani iný všeobecne záväzný právny predpis neupravovali proces zostavenia a zmien rozpočtov výnosov a nákladov. Povinnosť zostavenia rozpočtu príjmov a výdavkov

pre príspevkové organizácie zo zákona nevyplývala napriek skutočnosti, že príspevkové organizácie boli povinné dodržiavať pravidlá rozpočtového hospodárenia.

Kontrolou zostavenia, úprav, plnenia a zúčtovania rozpočtov kontrolovaných subjektov boli zistené nasledovné porušenia zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy:

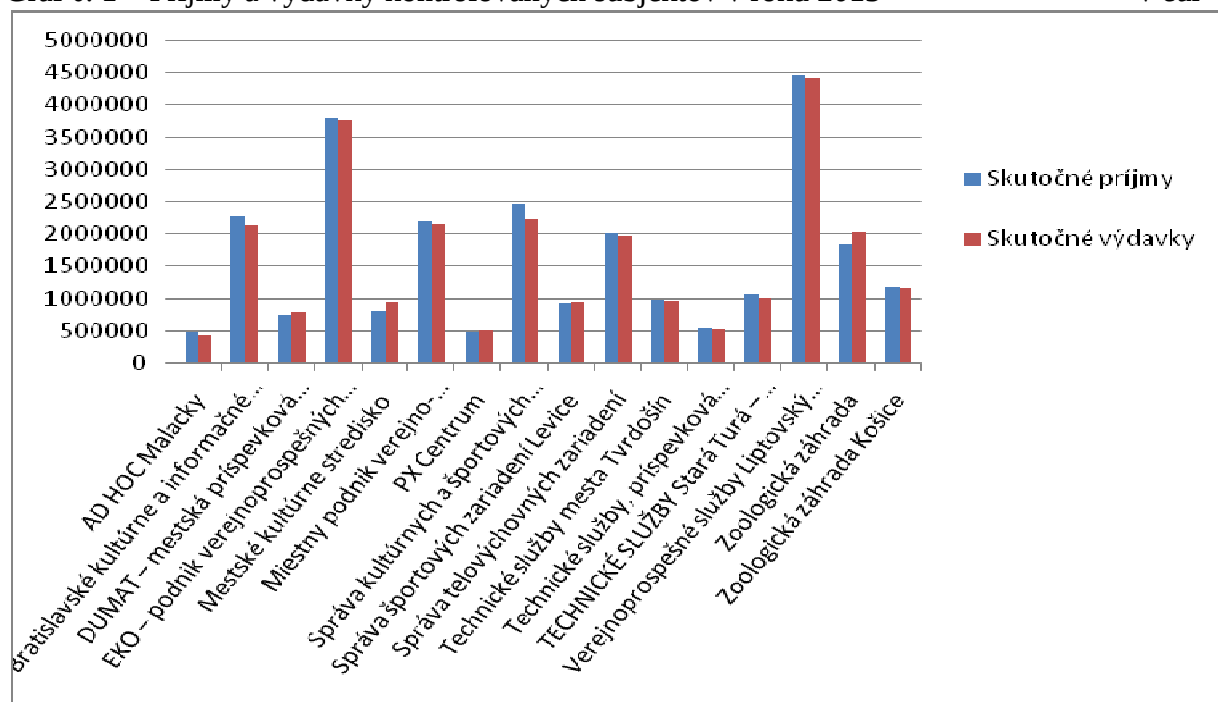
- DUMAT – mestská príspevková organizácia a TECHNICKÉ SLUŽBY Stará Turá – mestská príspevková organizácia nehospodárili podľa rozpočtu výnosov a nákladov, pretože ho nezostavili;
- Technické služby mesta Tvrdošín do rozpočtu výnosov a nákladov nezahrnuli tuzemský transfer zo štátneho rozpočtu;
- Správa športových zariadení Levice nezahrnula do rozpočtu príjmov a výdavkov zostatok finančných prostriedkov z minulého roka ako príjmovú finančnú operáciu, čo následne spôsobilo, že čerpanie rozpočtu bolo vykázané ako schodkové;
- EKO – podnik verejnoprospešných služieb, PX CENTRUM a Správa športových zariadení Levice v roku 2013 nedosiahli výnosy stanovené svojim rozpočtom;
- V PX CENTRUM boli celkové výdavky čerpané nad rámec rozpočtu;
- DUMAT – mestská príspevková organizácia nevykonala po uplynutí rozpočtového roka zúčtovanie finančných vzťahov s rozpočtom zriaďovateľa.

Povinnosťou zriaďovateľov bolo pre príspevkové organizácie stanoviť záväzné ukazovatele, ktoré boli kontrolované subjekty povinné dodržiavať. V štyroch prípadoch (DUMAT – mestská príspevková organizácia, Mestské kultúrne stredisko, PX CENTRUM, TECHNICKÉ SLUŽBY Stará Turá – mestská príspevková organizácia) zriaďovatelia záväzné ukazovatele nestanovili.

Prehľad o skutočných príjmoch a výdavkoch, výnosoch a nákladoch a o rozdieloch príjmov a výdavkov a výnosov a nákladov v kontrolovaných subjektoch zobrazujú grafy č. 1 - 3.

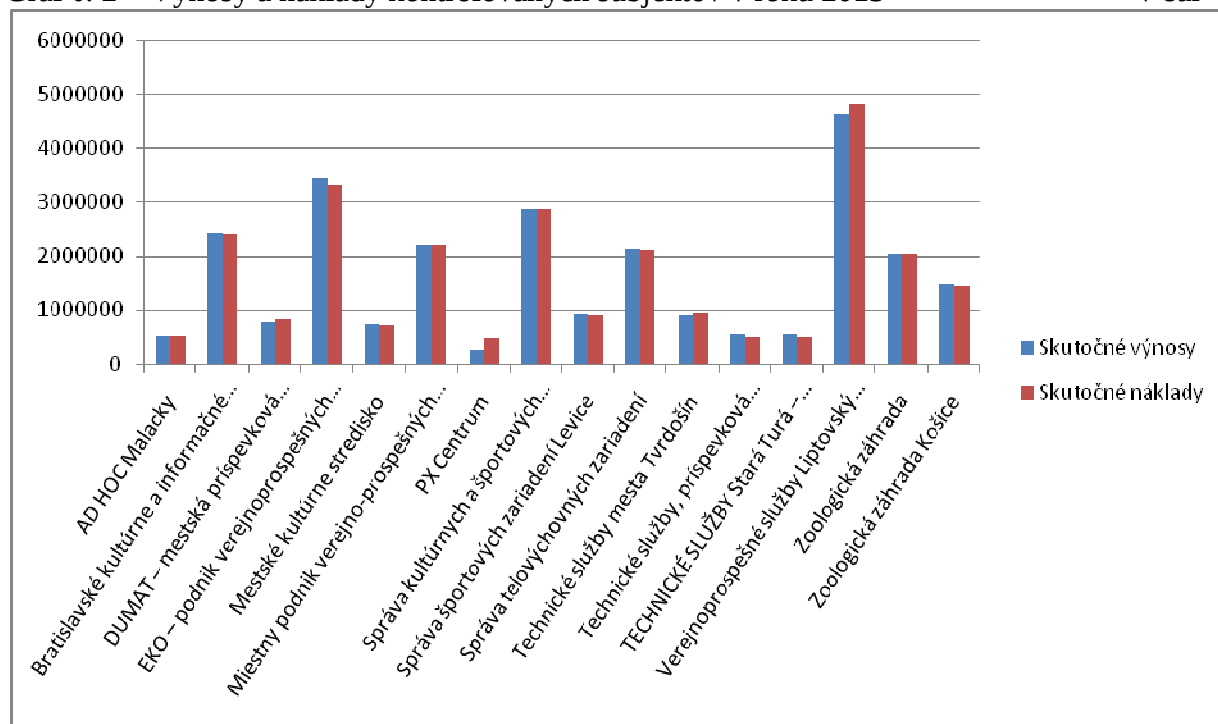
Graf č. 1 – Príjmy a výdavky kontrolovaných subjektov v roku 2013

v eur

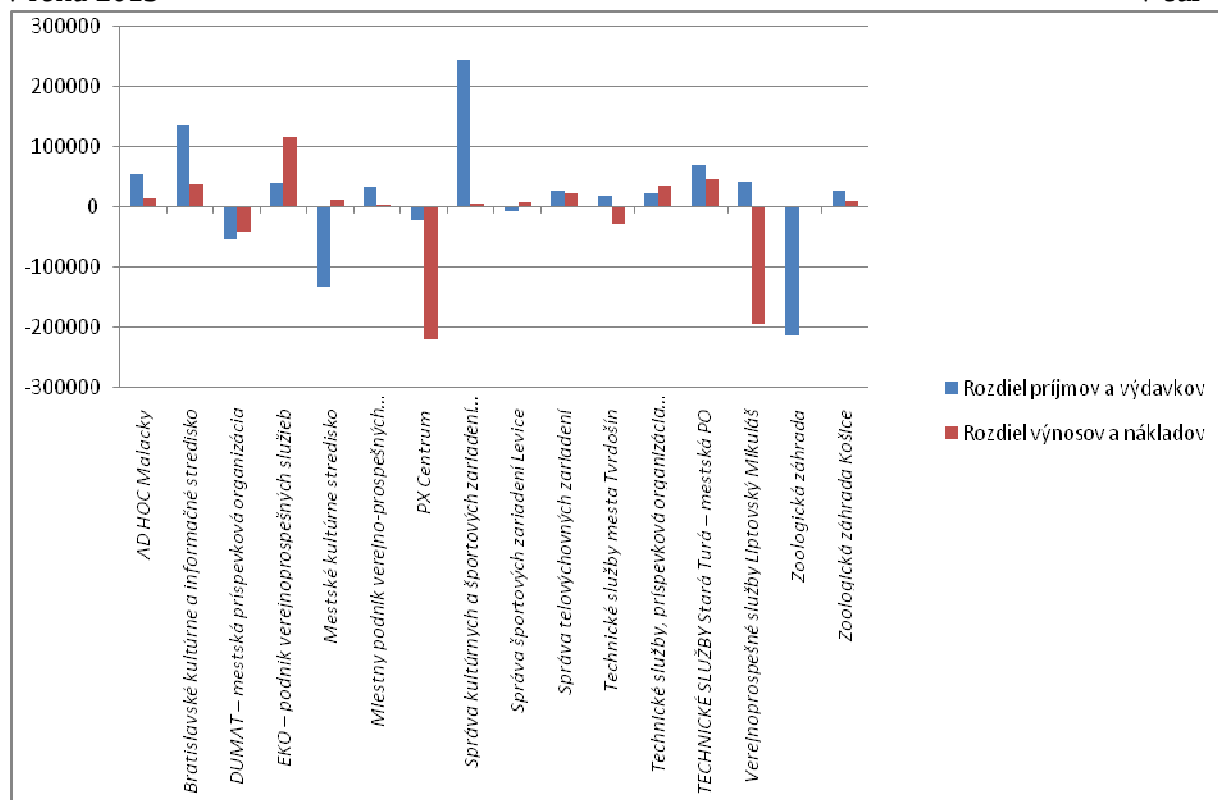
Graf č. 2 – Výnosy a náklady kontrolovaných subjektov v roku 2013

v eur

Graf č. 3 – Rozdiel príjmov a výdavkov a výnosov a nákladov kontrolovaných subjektov v roku 2013

v eur

Príspevkové organizácie boli povinné tvoriť rezervný fond z výsledku hospodárenia. V štyroch prípadoch (DUMAT - mestská príspevková organizácia, PX CENTRUM, Technické služby mesta Tvrdošín, Zoologická záhrada) kontrolované subjekty rezervný fond netvorili z dôvodu dosiahnutia straty. EKO – podnik verejnoprospešných služieb netvoril rezervný fond napriek kladnému výsledku hospodárenia, čím nekonal v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Vo finančnom výkaze o plnení rozpočtu a o nerozpočtovaných pohyboch na účtoch subjektu verejnej správy FIN 1-12 príspevkovej organizácie PX CENTRUM neboli uvedené všetky údaje o príjmoch a výdavkoch, čím došlo k porušeniu zákona o štátnej štatistike.

2.2 Preverenie plnenia osobitných podmienok určených zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy

Všetky kontrolované subjekty boli zriadené na plnenie úloh mesta, vyplývajúcich z osobitných predpisov.

Podiel tržieb na výrobných nákladoch organizácie bol vo všetkých prípadoch nižší ako 50 % a všetky organizácie boli na rozpočet svojho zriaďovateľa zapojené príspevkom, čím boli dodržané základné podmienky pre právnu formu príspevkových organizácií.

2.3 Preverenie súladu vybraných príjmov a výdavkov s rozpočtovými pravidlami a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi

Kontrolou bolo preverených spolu 1 740 dokladov v celkovej sume 3 643 577,67 eur. Na vybraných dokladoch bola preverená správnosť triedenia príjmov a výdavkov podľa rozpočtovej klasifikácie ekonomickej klasifikácie, dodržiavanie pravidiel rozpočtového hospodárenia a finančnej disciplíny pri vynakladaní verejných prostriedkov. Zároveň bolo preverené, či kontrolované subjekty neuhrádzali v hotovosti väčšie sumy, ako pripúšťa zákon o obmedzení platieb v hotovosti.

Nesprávne triedenie výdavkov podľa rozpočtovej klasifikácie ekonomickej klasifikácie bolo zistené v šiestich kontrolovaných subjektoch (DUMAT – mestská príspevková organizácia, Správa kultúrnych a športových zariadení mesta Trnava, Správa telovýchovných zariadení, Technické služby mesta Tvrdošín, Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš, Zoologická záhrada Košice) v celkovej sume 69 040,03 eur. Nesprávnym triedením výdavkov došlo k porušeniu zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Správa športových zariadení Levice vykázala príspevok od zriaďovateľa v sume 626 000,00 eur s nesprávnym kódom zdroja.

Porušenie finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy bolo zistené v nasledovných prípadoch:

- v siedmich prípadoch (Bratislavské kultúrne a informačné stredisko, DUMAT – mestská príspevková organizácia, EKO – podnik verejnoprospešných služieb, Miestny podnik verejno-prospešných služieb Petržalka, PX Centrum, Správa kultúrnych a športových zariadení mesta Trnava, Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš) poskytl kontrolované subjekty preddavky na obstaranie tovarov a služieb v celkovej sume 99 998,24 eur v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy,

t.j. buď ich poskytli bez písomnej dohody, alebo preddavky neboli vyúčtované do troch mesiacov od ich poskytnutia;

- DUMAT – mestská príspevková organizácia v roku 2011 uhradila preddavok v sume 15 000,00 eur ako zálohu na nákup striedačiek v objekte zimného štadióna, ktoré mali byť zakúpené na náklady nájomcu zimného štadióna, čím boli verejné prostriedky použité nad rámec oprávnenia, ktorým došlo k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov (do konca výkonu kontroly nebol tento preddavok zúčtovaný);
- Zoologická záhrada Košice nepoužila účelovo určené prostriedky v sume 21 344,53 eur do konca rozpočtového roka, teda v lehote ustanovenej na použitie verejných prostriedkov;
- Miestny podnik verejno-prospešných služieb Petržalka uhrádzal zamestnancom zakúpenie ošatenia a obuvi. Nakúpené malo byť vrchné zimné ošatenie a obuv, ako ochranné pracovné prostriedky pre technicko-hospodárskych pracovníkov. Z verejných prostriedkov boli preplatené bežné až nadštandardné odevy a obuv vrátane spodného ošatenia, a to aj administratívnym pracovníkom. Niektorí muži si nechali preplatiť nákup ženského ošatenia a obuvi. Kontrolovaný subjekt uhradil zamestnancom nad rámec oprávnenia nákup bežného ošatenia a obuvi v sume celkom 2 649,39 eur;
- Miestny podnik verejno-prospešných služieb Petržalka na základe dohody používal motorové vozidlo vo vlastníctve súkromnej obchodnej spoločnosti, pričom vlastnil dve motorové vozidlá. Predmetné vozidlo využíval výlučne riaditeľ na cesty, ktoré neboli preukázané ako pracovné. Dodávateľské faktúry obsahovali neúplné výkazy jász, bez uvedenia konkrétneho cieľa cesty a časového rámca. Úhradou prenájmu vozidla na cesty bez preukázania účelu boli verejné prostriedky v sume 3 198,69 eur, použité ne hospodárne;
- Správa telovýchovných zariadení uhradila výdavky v sume 1 440,00 eur ne hospodárne, neefektívne a neúčinne, keď uhradila práce, ktoré neboli vykonané v požadovanom rozsahu v zmysle uzatvorenej zmluvy a keď zakúpila majetok, ktorý následne nevyužívala v sume 19 982,40 eur;
- Správa telovýchovných zariadení si od obchodnej spoločnosti s majetkovou účasťou svojho zriaďovateľa prenajala v roku 2010 nebytové priestory za účelom prevádzkovania ubytovacích a stravovacích zariadení a občerstvenia (podnikateľská činnosť). Vykonávanie tejto činnosti v prenajatých priestoroch bolo počas celého trvania zmluvného vzťahu pre kontrolovaný subjekt stratové, v roku 2013 bola strata 12 761,67 eur. Napriek tomu Správa telovýchovných zariadení nevyužila možnosť nevýhodný zmluvný vzťah ukončiť. Vynakladanie verejných prostriedkov za nájom dlhodobu stratovej prevádzky bolo ne hospodárne a neúčinné;
- Správa kultúrnych a športových zariadení mesta Trnava neodstúpila na ďalšie vymáhanie pohľadávky v celkovej sume 4 405,87 eur a pri pohľadávkach v sume 7 547,25 eur nezabezpečila ich vymožiteľnosť, čo nebolo v súlade so zákonom o majetku obcí a zároveň nebol dodržaný ustanovený spôsob nakladania s verejnými prostriedkami.

DUMAT – mestská príspevková organizácia uhradila zo svojho rozpočtu v roku 2013 výdavky v celkovej sume 92 864,24 eur za elektrickú energiu za objekt, ktorý prenajímalo mesto tretej osobe (na základe rozhodnutia mestského zastupiteľstva). Takouto úhradou výdavkov došlo k skresleniu údajov o financovaní mesta aj príspevkovej organizácie, ako členov konsolidovaného celku.

Miestny podnik verejno-prospešných služieb Petržalka nevykonával niektoré hlavné činnosti samostatne, ale prostredníctvom externých dodávateľov, ktorými boli súkromné obchodné spoločnosti. Kontrolovaný subjekt zadal vykonávanie činností súvisiacich s údržbou zelene dodávateľom bez toho, aby vypracoval analýzu, ktorá by preukázala, že takýmto spôsobom bude výkon hlavných činností organizácie vykonávaný hospodárnejšie a efektívnejšie.

Správa kultúrnych a športových zariadení mesta Trnava uhradila výdavky v celkovej sume 73 175,36 eur a zaúčtovala ich ako poskytnuté prevádzkové preddavky. V skutočnosti išlo o výdavky na dotácie na činnosť športových klubov, ktoré mali majetok kontrolovaného subjektu vo výpožičke. Tieto finančné prostriedky mali byť správne triedené ako transfery. Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy neumožňoval v kontrolovanom období príspevkovým organizáciám poskytovať dotácie iným subjektom.

Správa telovýchovných zariadení podporovala 33 vybraných športových klubov prostredníctvom bezplatného poskytovania športových objektov v jej správe. Bezodplatné poskytovanie športovísk nebolo v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Športové kluby sa nepodieľali ani na krytí nákladov za spotrebované energie a prevádzkovú réžiu. Kontrolovaný subjekt pri bezodplatne poskytnutých službách neuplatnil daň z pridanej hodnoty, čím pomerná výška jeho odpočítanej dane nebola vykázaná správne. Správa telovýchovných zariadení poskytovala svoje služby aj odplatne na základe platných cenníkov. Ceny služieb neboli stanovené v nadväznosti na skutočnú využiteľnosť priestorov a vynaložené náklady, teda v zmysle zákona o cenách.

Pri predaji zvierat do zahraničia Zoologická záhrada prijímala úhrady v hotovosti v sume vyššej, ako povoľoval zákon o obmedzení platieb v hotovosti. Dôvodom boli skúsenosti z minulosti, kedy sa pri predaji zvierat hlavne u zahraničných kupujúcich vyskytli problémy so zaplatením vystavenej faktúry a výnos z predaja bol znížený o náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávok.

3. Vedenie účtovníctva

Preverených bolo spolu 1 740 účtovných dokladov v celkovej sume 3 643 577,67 eur. Na vybraných dokladoch bolo preverené dodržiavanie platných postupov účtovania, účtovanie prípadov do obdobia, s ktorým časovo a vecne súvisia, náležitosti účtovných dokladov a správnosť, úplnosť a preukázateľnosť vedenia účtovníctva.

3.1 Preverenie správnosti a preukázateľnosti vedenia účtovníctva

Kontrolou boli zistené nasledovné porušenia zákona o účtovníctve:

- v štyroch kontrolovaných subjektoch (EKO – podnik verejnoprošpešných služieb, Miestny podnik verejno-prospešných služieb Petržalka a TECHNICKÉ SLUŽBY Stará Turá – mestská príspevková organizácia, Správa kultúrnych a športových zariadení mesta Trnava) neobsahovalo predpísané náležitosti spolu 130 účtovných dokladov v celkovej sume 686 921,38 eur;
- v Miestnom podniku verejno-prospešných služieb Petržalka nebolo z obsahu troch účtovných dokladov v celkovej sume 484,10 eur možné zistiť, aký tovar bol zakúpený, doklady boli nepreukázateľné;

- v Správe kultúrnych a športových zariadení mesta Trnava nebola preukázateľná časť jednej faktúry v sume 35 113,51 eur, išlo o refundáciu mzdových nákladov nájomcu majetku v správe kontrolovaného subjektu vynaložených na opravy a údržbu, pričom nebolo možné presne určiť, za čo boli mzdové náklady vyplatené;
- v Miestnom podniku verejno-prospešných služieb Petržalka a v Správe telovýchovných zariadení neboli opravy na účtovných dokladoch vykonávané predpísaným spôsobom;
- Zoologická záhrada zaúčtovala daň z pridanej hodnoty v sume nižšej o 547,20 eur oproti fakturovanej sume;
- Bratislavské kultúrne a informačné stredisko nezaúčtovalo dva účtovné doklady v celkovej sume 4 508,40 eur a TECHNICKÉ SLUŽBY Stará Turá – mestská príspevková organizácia nezaúčtovala jeden účtovný doklad v sume 41,80 eur do obdobia, s ktorým časovo a vecne súviseli;
- platné postupy účtovania neboli dodržané v siedmich kontrolovaných subjektoch (DUMAT – mestská príspevková organizácia, PX CENTRUM, Správa kultúrnych a športových zariadení mesta Trnava, Správa telovýchovných zariadení, Technické služby mesta Tvrdošín, Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš, Zoologická záhrada Košice) v 22 účtovných prípadoch v celkovej sume 269 190,22 eur;
- TECHNICKÉ SLUŽBY Stará Turá – mestská príspevková organizácia nezaúčtovala účtovné doklady v celkovej sume 122 962,25 eur správne, úplne, preukázateľne a zrozumiteľne;
- Správa telovýchovných zariadení netvorila opravné položky k pohľadávkam v sume 2 620,83 eur, pri ktorých bolo riziko, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí a netvorila rezervy aj napriek skutočnosti, že nevyčerpané dovolenky predstavovali nevyplatenú čiastku v sume 719,66 eur a že organizácia viedla dlhodobý súdny spor so súkromnou obchodnou spoločnosťou.

3.2 Zostavenie účtovnej závierky

Všetky kontrolované subjekty zostavili účtovnú závierku v riadnom termíne. Účtovné závierky obsahovali všetky predpísané náležitosti, t.j. súvahu, výkaz ziskov a strát a poznámky. Účtovné závierky príspevkových organizácií nepodliehali povinnosti auditu, pretože boli auditované v rámci konsolidovaného celku. Samostatne overenú účtovnú závierku nezávislým audítorom mali iba DUMAT – mestská príspevková organizácia a Zoologická záhrada Košice (s podmieneným výrokom).

Správa telovýchovných zariadení v poznámkach deklarovala pohľadávky v sume, ktorá nebola identická s údajmi uvedenými v súvahe.

EKO – podnik verejnoprospešných služieb nevykázal vo výkaze ziskov a strát správne údaje o nákladoch a výnosoch z hlavnej a z podnikateľskej činnosti.

V Zoologickej záhrade bol medzi údajmi, uvedenými v účtovnej závierke k 31.12.2013 a údajmi uvedenými v hlavnej knihe rozdiel v sume 6 186,00 eur. Tento rozdiel bol spôsobený prenosom údajov z hlavnej knihy na nesprávne súvahové účty. Zoologická záhrada zároveň pri zostavení účtovnej závierky nepoužila platné vzory jej súčastí.

V Zoologickej záhrade Košice neboli poznámky k účtovnej závierke 2013 zostavené správne, neobsahovali textovú časť. Vyhotovením neúplných poznámok k účtovnej závierke došlo k porušeniu zákona o účtovníctve.

Zoologická záhrada Košice vykazovala iné údaje v hlavnej knihe k 31.12.2013 ako vo výkaze ziskov a strát za rok 2013 pre hlavnú činnosť a pre podnikateľskú činnosť organizácie. Výnosy v sume 2 088,83 eur a náklady v sume 6 278,04 eur, uvedené vo výkaze ziskov a strát ako výnosy a náklady z podnikateľskej činnosti boli v hlavnej knihe účtované ako výnosy a náklady z hlavnej činnosti. Takýmto vykazovaním neboli dodržané platné postupy účtovania, zákon o účtovníctve a zároveň zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

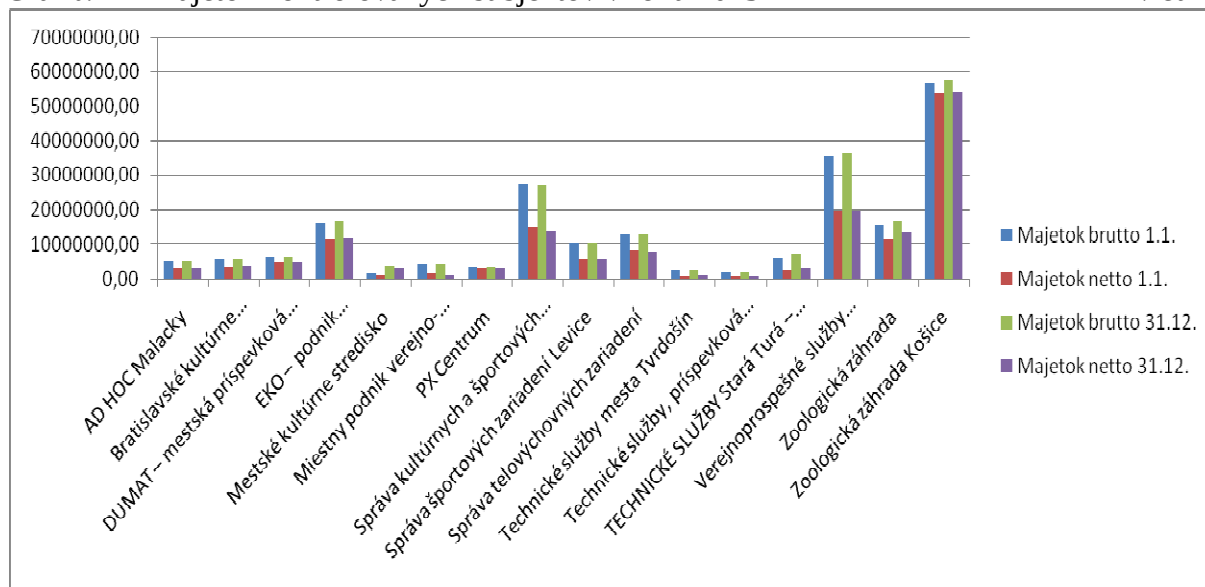
4. Nakladanie s majetkom

V roku 2013 nakladali kontrolované subjekty s majetkom, ktorý mali zverený do správy od svojich zriaďovateľov, resp. s majetkom, ktorý nadobudli vlastnou činnosťou. Celková hodnota majetku kontrolovaných subjektov bola k 01.01.2013 v sume 208,78 mil. eur, zostatková hodnota tohto majetku bola 143,79 mil. eur. K 31.12.2013 bola celková hodnota majetku kontrolovaných subjektov 215,34 mil. eur, zostatková hodnota tohto majetku bola 147,96 mil. eur.

Prehľad o majetku kontrolovaných subjektov v roku 2013 je zobrazený v grafe č. 4.

Graf č. 4 – Majetok kontrolovaných subjektov v roku 2013

v eur

4.1 Správnosť a úplnosť evidencie majetku

Na všetky kontrolované subjekty sa vzťahovala povinnosť inventarizovať majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov ku koncu účtovného obdobia. Všetky kontrolované subjekty si túto povinnosť splnili. Kontrolou dokumentácie z vykonaných inventarizácií boli zistené nasledovné porušenia zákona o účtovníctve:

- v štyroch prípadoch (DUMAT – mestská príspevková organizácia, EKO – podnik verejnoprospesných služieb, TECHNICKÉ SLUŽBY Stará Turá - mestská príspevková organizácia, Zoologická záhrada Košice) inventúrne súpisys neobsahovali všetky predpísané náležitosti;

- v Správe kultúrnych a športových zariadení mesta Trnava inventarizačný zápis neobsahoval všetky predpísané náležitosti a dokladová inventúra bola vykonaná nesprávne;
- Správa telovýchovných zariadení inventarizovala majetok v zostatkových hodnotách, dôsledkom čoho boli rozdielne hodnoty majetku uvedené na inventúrnych súpisoch, inventarizačnom zápise a v hlavnej knihe; fyzická inventúra dlhodobého majetku bola vykonaná k 30.11.2013, pričom inventarizačný zápis neobsahoval upravený majetok o prírastky a úbytky za mesiac december tak, aby bol vykázaný stav majetku ku dňu zostavenia účtovnej závierky; inventarizácia pozemkov bola uskutočnená formálne, v inventúrnych súpisoch boli pozemky a budovy uvedené v jednej sume za strediská, neboli porovnané podľa listov vlastníctva k majetku; inventarizácia neobsahovala technické zhodnotenie jednej stavby; pri dokladovej inventúre neboli vyhotovené inventúrne súpisy, súčasťou dokladovej inventúry pohľadávok nebolo posúdenie správnosti údajov v účtovníctve, návrhy na vytváranie opravných položiek, resp. postup pri vymáhaní pohľadávok po lehote splatnosti;
- PX CENTRUM nevykonávalo inventarizáciu účtov oprávok a v inventarizačnom zápise uviedlo nesprávne údaje o majetku;
- TECHNICKÉ SLUŽBY Stará Turá – mestská príspevková organizácia vykonali fyzickú inventúru 25 nehnuteľností iba formálne. Na majetkových kartách týchto nehnuteľností boli uvedené údaje, ktoré neboli v súlade s listami vlastníctva a boli neurčité do tej miery, že nebolo možné fyzicky lokalizovať majetok.

TECHNICKÉ SLUŽBY Stará Turá - mestská príspevková organizácia zaevidovali technické zhodnotenie majetku v sume 89 649,74 eur ako jednotlivú oddeliteľnú súčasť majetku, pričom toto zhodnotenie bolo jeho neoddeliteľnou súčasťou, čo nebolo v súlade so zákonom o dani z príjmov. Dôvodom takéhoto zaevidovania technického zhodnotenia bola skutočnosť, že kontrolovaný subjekt nevedel v pôvodných majetkových kartách identifikovať, ktorý majetok bol zhodnotený.

V štyroch prípadoch (Technické služby mesta Tvrdošín, PX CENTRUM, Správa kultúrnych a športových zariadení mesta Trnava, TECHNICKÉ SLUŽBY Stará Turá - mestská príspevková organizácia) nemali kontrolované subjekty správu nehnuteľného majetku zapísanú v katastri nehnuteľností, čo nebolo v súlade so zákonom o majetku obcí.

Správa kultúrnych a športových zariadení mesta Trnava nezaradila do odpisového plánu majetok v hodnote 28 928,60 eur, zaradený do používania v decembri 2013. Všetok majetok, nadobudnutý počas roka 2013 začala Správa kultúrnych a športových zariadení mesta Trnava odpisovať nie v mesiaci, kedy majetok zaradila do používania, ale až v nasledujúcom mesiaci, čo nebolo v súlade s platnými postupmi účtovania v nadväznosti na zákon o účtovníctve a zákon o dani z príjmov.

Zoologická záhrada na účtoch obstarania dlhodobého hmotného majetku evidovala majetok (stavby, stroje a projektové práce), ktorý bol po dobe životnosti a mal už byť odpísaný. Evidovaním takéhoto majetku došlo k skresleniu údajov v účtovnej závierke, ktorá následne neposkytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva a finančnej situácii účtovnej jednotky.

Zoologická záhrada Košice evidovala majetok v sume 125 430,90 eur (stavba realizovaná v roku 2008). Realizácia stavby bola uskutočnená aj na pozemkoch súkromných vlastníkov, ku ktorým Zoologická záhrada Košice nemala uzatvorené nájomné zmluvy.

Vlastníci pozemkov zažalovali Zoologickú záhradu Košice, súdny spor do konca výkonu kontroly nebol ukončený. Stavebné konanie bolo prerušené a stavba nebola skolaudovaná. Stavba sa užíva v rozpore so stavebným zákonom.

Zoologická záhrada Košice v účtovníctve evidovala pozemky (65 parciel) v obstarávacej cene, ktorá bola nižšia, ako bola ich cena uvedená na zmluve o zverení majetku mesta do správy príspevkovej organizácie a vyššia oproti analytickej evidencii majetku. V analytickej evidencii majetku neboli zaevidované štyri pozemky. K vysporiadaniu zverených pozemkov došlo v roku 2014, zaúčtovaním zmien ocenenia a neevidovaných pozemkov. Rozdielnym evidovaním ceny pozemkov v účtovníctve a v evidencii majetku boli porušené platné postupy účtovania v nadväznosti na zákon o účtovníctve. Účtovná závierka v časti neobežného majetku neposkytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré boli predmetom účtovníctva. Zároveň nesprávnou a neúplnou evidenciou majetku Zoologická záhrada Košice nekonala v súlade so zákonom o majetku obcí. Napriek rozdielom v evidencii a ocenení pozemkov pri inventarizácii majetku k 31.12.2013 nebol zistený inventarizačný rozdiel.

4.2 Nakladanie s majetkom a majetkovými právami

Preverením zverejňovania povinných dokumentov boli zistené nasledovné porušenia zákona o slobode informácií:

- Mestské kultúrne stredisko zverejnilo tri povinne zverejňované zmluvy v lehote dlhšej ako štyri mesiace po ich podpise;
- Technické služby mesta Tvrdošín v jednom prípade nezverejnili prílohu k zmluve, ktorá obsahovala informáciu o cene za plnenie premetu zmluvy;
- PX CENTRUM a Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš nezverejnili jednu povinnú zmluvu.

Preverením postupu pri prenechávaní majetku v správe kontrolovaných subjektov do nájmu tretím osobám boli zistené nasledovné porušenia zákona o majetku obcí:

- DUMAT – mestská príspevková organizácia nezverejnila zámer prenajať majetok, ktorý mala v správe;
- Správa športových zariadení Levice nepožadovala od nájomcu nebytových priestorov v jej správe úrok z omeškania platby nájomného a neukončila nájomnú zmluvu z dôvodu neplatenia nájomného;
- Zoologická záhrada Košice v ôsmich prípadoch prenajala nebytové priestory bez dražby alebo obchodnej verejnej súťaže, v jednom prípade bol majetok prenajatý za nižšie nájomné, ako určovali pravidlá prenájmania majetku mesta Košice;
- PX CENTRUM uzatvorilo v roku 2004 zmluvu na prenájom nebytových priestorov. Zriaďovateľ, ako vlastník majetku súhlasil so zápočtom investícií, ktoré vzniknú nájomcovi v súvislosti so stavebnými úpravami prenajatých priestorov s nájomným a službami (teplo, vodné, stočné). PX CENTRUM ako prenajímateľ od roku 2005 vystavovalo faktúry za nájomné a služby, ktoré nájomca neuhrádzal z dôvodu realizovanej investície. K 30.09.2014 bola výška pohľadávky voči nájomcovi v sume 82 736,15 eur. Investície nájomcu súviseli najmä so stavebnými úpravami interiérových priestorov. Realizované stavebné úpravy vykonané nájomcom neboli reálnym zhodnotením majetku prenajímateľa, pretože boli vykonané za účelom prispôsobenia priestorov pre potreby nájomcu. Nájomná zmluva bola pre PX CENTRUM nevýhodná;

- Správa telovýchovných zariadení prenechala svoj majetok do výpožičky súkromnej obchodnej spoločnosti, čo nebolo v súlade so zákonom o cenách. Kontrolovaný subjekt prenechával svoje priestory do výpožičky aj nekomerčným športovým klubom za účelom usporadúvania športových udalostí, pričom priestory mohli byť využité aj na bezplatné umiestnenie reklám firiem, sponzorujúcich športové kluby. Zmluvy neobsahovali spôsob a podmienky úhrady platieb za služby. V prípade organizovaných športových zápasov kontrolovaný subjekt ani raz neparticipoval na tržbách zo vstupného.
- majetok Správy telovýchovných zariadení bol umiestnený v priestoroch iného subjektu bez písomnej zmluvy o jeho využívaní.

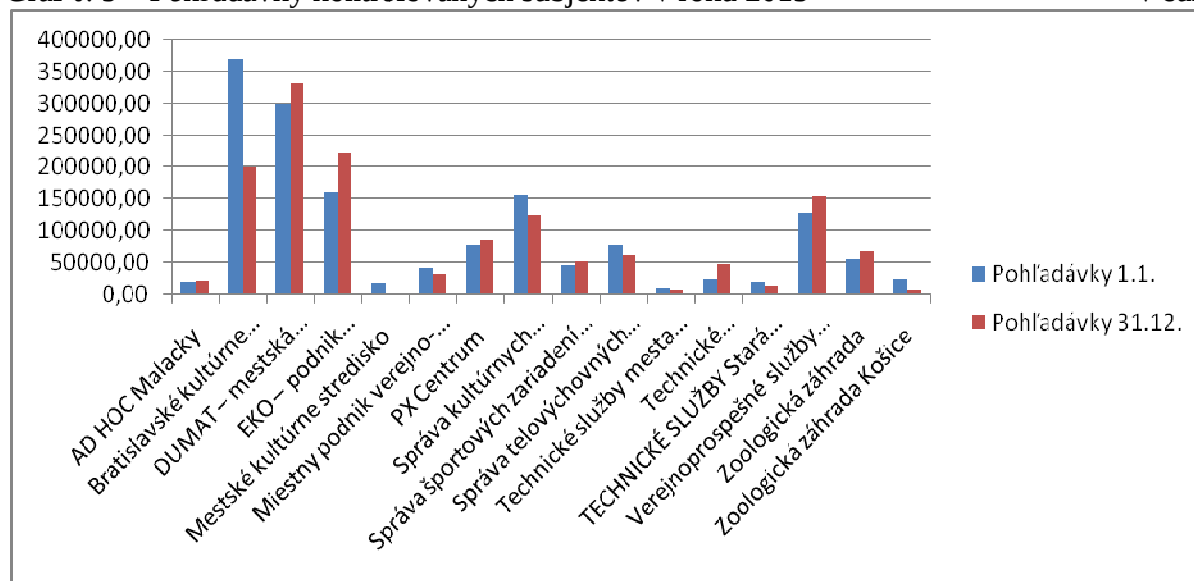
Správa kultúrnych a športových zariadení mesta Trnava prenajala formou priameho prenájmu areál zimného štadióna a areál kúpaliska. Nájomné za predmet prenájmu bolo dohodnuté vo výške 10 % z celkových ročných príjmov nájomcu, za rok 2013 predstavovalo sumu 61 735,32 eur. Túto sumu nájomca uhradil kontrolovanému subjektu a v zmysle nájomnej zmluvy mu rovnakú sumu vyfakturoval za bežné opravy a údržbu predmetu prenájmu. Celkový zisk z prenájmu bol nulový. Kontrolovaný subjekt uhradil zo svojich prostriedkov nájomcovi aj 312 240,00 eur za používanie ľadovej plochy registrovanými športovými klubmi v roku 2013. Na tieto úhrady poskytoval kontrolovanému subjektu finančné prostriedky zriaďovateľ. Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy neumožňoval príspevkovým organizáciám financovanie činnosti samostatných právnických osôb takýmto spôsobom. Zároveň došlo k skresleniu údajov o financovaní kontrolovaného subjektu a registrovaných športových klubov v rámci konsolidovaného celku, ktorého členmi bolo mesto Trnava aj kontrolovaný subjekt. Kontrolovaný subjekt ako prenajímateľ bol na základe zmluvy okrem iného povinný zabezpečiť poistenie objektov a investície na technické zhodnotenie, ako aj modernizáciu nehnuteľností a technológií predmetu nájmu z rozpočtu vlastníka (t.j. mesta Trnava). Nájomca mal pri ukončení nájomnej zmluvy právo na vysporiadanie zostatkovej hodnoty investícií, ktoré realizoval na predmete zmluvy. Zmluvné strany sa zároveň dohodli, že kalkulovaný zisk nájomcu bude 13 277,57 eur pred zdanením a že v prípade nedosiahnutia zisku v kalkulovanej výške si rozdiel do výšky 75 % z kalkulovaného zisku nájomca uplatní fakturáciou voči prenajímateľovi. Celkovo vznikli kontrolovanému subjektu za rok 2013 náklady, súvisiace s prenajatými objektmi spolu v sume 563 045,00 eur (vrátane odpisov majetku) a výnosy z nájmu a poskytnutých služieb v sume 63 390,72 eur. Na základe uvedených skutočností a výšky finančných prostriedkov vynakladaných na prenajaté objekty sa použitie verejných prostriedkov v Správe športových a kultúrnych zariadení mesta Trnava javí ako nehospodárne. Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky odporučil kontrolovanému subjektu prehodnotiť podmienky predmetnej nájomnej zmluvy.

K 01.01.2013 evidovali kontrolované subjekty pohľadávky v celkovej sume 1 510 475,22 eur. K 31.12.2013 bola suma evidovaných pohľadávok spolu 1 424 948,19 eur, celkový objem pohľadávok teda poklesol o 85 527,03 eur.

Prehľad o výške pohľadávok podľa jednotlivých kontrolovaných subjektov je uvedený v grafe č. 5.

Graf č. 5 – Pohľadávky kontrolovaných subjektov v roku 2013

v eur

DUMAT – mestská príspevková organizácia evidovala pohľadávku voči nájomcovi zimného štadióna, ktorý mala v správe. Nájomca s pohľadávkami nesúhlasil, čo do výšky aj podstaty. Počas trvania nájmu (od roku 2010) nezaplatil nájomca kontrolovanému subjektu žiadne nájomné. Podľa nájomnej zmluvy mal nájomca nárok na refundáciu investícií, vykonaných na prenajatom majetku na základe písomného súhlasu prenajímateľa. V roku 2011 nájomca predložil plán investícií v celkovej predpokladanej sume 545 000,00 eur. Časť stavebných úprav bola v čase výkonu kontroly úplne alebo z časti zrealizovaná. Medzi zmluvnými stranami boli pretrvávajúce rozdielne názory na vzájomné plnenie zmluvných podmienok, pričom nebolo možné jednoznačne preukázať, či bol súhlas prenajímateľa s vykonávanými stavebnými úpravami udelený a predpokladaný rozpočet týchto úprav odsúhlasený.

Kontrolou dodržiavania postupov pri verejnom obstarávaní boli zistené nasledovné porušenia zákona o verejnom obstarávaní:

- Technické služby mesta Tvrdošín pri obstarávaní stavby relaxačného chodníka rozdelili predpokladanú hodnotu zákazky na šesť zákaziek s nízkou hodnotou a zadali ich vykonanie jednej súkromnej obchodnej spoločnosti na základe prieskumu trhu. Kumulovaná cena zákaziek bola 71 117,43 eur bez DPH. Išlo o práce, ktoré z hľadiska funkčného, ekonomického, časového a miestneho navzájom súviseli. Rozdelením predpokladanej hodnoty zákazky sa Technické služby mesta Tvrdošín vyhli povinnosti postupovať podľa zákona o verejnom obstarávaní pri zadávaní podprahovej zákazky;
- AD HOC Malacky v dvoch prípadoch a Bratislavské kultúrne a informačné stredisko v dvoch prípadoch nepreukázali stanovenie predpokladanej hodnoty zákazky predpísaným postupom, t.j. zahrnutie 48-násobku mesačnej platby predpokladanej hodnoty zákazky na poskytnutie služby, ktorá neudávala celkovú cenu;
- Bratislavské kultúrne a informačné stredisko a Miestny podnik verejno-prospešných služieb Petržalka nearchivovali dokumentáciu z verejného obstarávania po dobu päť rokov po uzavretí zmluvy;
- Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš v dvoch prípadoch neposlali Úradu pre verejné obstarávanie oznámenia používané vo verejnom obstarávaní v predpísanej lehote;

- Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš v rámci zadávania zákazky na prenájom stavebných strojov oslovili ôsmich potenciálnych dodávateľov so žiadosťou o predloženie cenových ponúk. Súťažné ponuky predložilo všetkých osem oslovených spoločností, najnižšia ponuka bola v sume 74 254,33 eur bez DPH. Predpokladaná hodnota zákazky presahovala limity pre zákazku na stavebné práce s nízkou hodnotou a spĺňala limity podprahovej zákazky. Kontrolovaný subjekt neuzatvoril zmluvu na nájom dopravných prostriedkov s uchádzačom, ktorý ponúkol najnižšiu cenu na celý predmet zákazky, ale postupne so všetkými uchádzačmi, ktorí sa súťaže zúčastnili; s každým uchádzačom bola uzatvorená zmluva na cenu nájmu do výšky 19 999,17 eur bez DPH;
- Správa telovýchovných zariadení oslovením iba jedného uchádzača nezabezpečila uplatnenie princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie, transparentnosti, hospodárnosti a efektívnosti.

5. Podnikateľská činnosť

5.1 Dodržiavanie podmienok na vykonávanie podnikateľskej činnosti

Zo 16 kontrolovaných subjektov vykonávalo v roku 2013 desať podnikateľskú činnosť (Bratislavské kultúrne a informačné stredisko, EKO – podnik verejnoprospešných služieb, Miestny podnik verejno-prospešných služieb Petržalka, Správa kultúrnych a športových zariadení mesta Trnava, Správa telovýchovných zariadení, Technické služby, príspevková organizácia mesta, TECHNICKÉ SLUŽBY Stará Turá - mestská príspevková organizácia, Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš, Zoologická záhrada a Zoologická záhrada Košice).

Organizácie vykonávali podnikateľskú činnosť so súhlasom svojich zriaďovateľov v rôznych oblastiach, ktoré súviseli s výkonom ich hlavnej činnosti. Podnikateľskú činnosť vykonávali kontrolované subjekty na základe živnostenských oprávnení. Miestny podnik verejno-prospešných služieb Petržalka podnikateľskú činnosť vykonával bez platného oprávnenia, čím porušil živnostenský zákon. Správa telovýchovných zariadení rovnako podnikala bez platného oprávnenia a zároveň bez súhlasu svojho zriaďovateľa, čo bolo v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

5.2 Evidencia nákladov a výnosov dosiahnutých z podnikateľskej činnosti

Vo všetkých prípadoch boli náklady na podnikateľskú činnosť kryté výnosmi z nej. Výnosy a náklady na podnikateľskú činnosť boli sledované na samostatných mimorozpočtových účtoch, s výnimkou Miestneho podniku verejno-prospešných služieb Petržalka a Správy telovýchovných zariadení, ktoré náklady aj výnosy z podnikateľskej činnosti vykazovali v rámci hlavnej činnosti, čo nebolo v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Zároveň nesprávne uviedli údaje o nákladoch a výnosoch z hlavnej a podnikateľskej činnosti v účtovnej závierke. V prípade správneho vykázania týchto nákladov by výsledkom hospodárenia podnikateľskej činnosti v Správe telovýchovných zariadení k 31.12.2013 bola strata a kontrolovaný subjekt by musel vykonávanie podnikateľskej činnosti ukončiť.

Evidencia nákladov súvisiacich s podnikateľskou činnosťou spôsobovala kontrolovaným subjektom problémy, najmä v oblasti rozpočítania mzdových a odvodových

nákladov, nákladov na odpisovanie dlhodobého majetku a nákladov na energie. Platná legislatíva a postupy účtovania nedostatočne upravovali túto problematiku v praxi a nestanovovali jednotný postup príspevkových organizácií pri rozpočítavaní týchto nákladov medzi hlavnú a podnikateľskú činnosť. Z tohto dôvodu riešili kontrolované subjekty evidenciu nákladov rozdielne, pričom nie vždy bolo možné presne vyčíslit', aké množstvo nákladov pripadalo na hlavnú a aké na podnikateľskú činnosť. Kontrolované subjekty viedli evidenciu na základe rôznych prepočtov, koeficientov alebo iných kľúčov, vedúcich aspoň k čiastkovému rozdeleniu nákladov.

V oblasti používania elektronických registračných pokladníc, využívaných na evidenciu tržieb z podnikateľskej činnosti v hotovosti neboli zistené nedostatky.

Všetky kontrolované subjekty, ktorým vznikla povinnosť podať daňové priznanie k dani z príjmu právnických osôb priznanie podali. V daňovom priznaní Správy telovýchovných zariadení k 31.12.2013 neboli vykázané zdaniteľné príjmy za prenájom a k nim uplatnené súvisiace výdavky v správnej výške, čo nebolo v súlade so zákonom o dani z príjmov.

6. Nastavenie vnútorného kontrolného systému

Na kontrolované subjekty sa v roku 2013 vzťahovali povinnosti, vyplývajúce zo zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite. Vykonávanie predbežnej a priebežnej finančnej kontroly bolo v kompetencii príspevkových organizácií, orgánom následnej finančnej kontroly bol pre ne hlavný kontrolór zriaďovateľa (kontrola zo strany zriaďovateľa bola vykonaná v 10 kontrolovaných subjektoch). V 11 prípadoch mali kontrolované subjekty vykonávanie finančnej kontroly upravené v interných predpisoch.

Nesprávne, žiadne alebo formálne vykonávanie predbežnej finančnej kontroly, ktoré bolo v rozpore so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite preukázala kontrola vo viacerých kontrolovaných subjektoch, konkrétne:

- v Mestskom kultúrnom stredisku, v Zoologickej záhrade a v Zoologickej záhrade Košice nebola predbežná finančná kontrola vykonávaná predpísaným spôsobom;
- v DUMATe – mestskej príspevkovej organizácii bola predbežná finančná kontrola vykonávaná nesprávne;
- v Miestnom podniku verejno-prospešných služieb Petržalka nebola predbežná finančná kontrola na 48 účtovných dokladoch vykonaná poverenými zamestnancami vyjadrením na doklade súvisiacom s pripravovanou finančnou operáciou;
- v Správe kultúrnych a športových zariadení mesta Trnava vykonanie predbežnej finančnej kontroly nepotvrdil na 121 odberateľských faktúrach svojím podpisom vedúci zamestnanec poverený vedúcim orgánom verejnej správy;
- v PX CENTRE nebola pri uzatvorení jednej nájomnej zmluvy predbežná finančná kontrola vykonaná vôbec, v jednom prípade bola predbežná finančná kontrola vykonaná až po úhrade faktúry;
- vo Verejnoprospešných službách Liptovský Mikuláš v 15 prípadoch pri nájomných zmluvách a zmluvách o dielo bola predbežná finančná kontrola vykonaná formálne po podpise zmlúv, teda až po fáze prípravy finančnej operácie.
- v Správe telovýchovných zariadení bola predbežná finančná kontrola v 22 prípadoch vykonaná po úhrade faktúr a nebola vykonávaná predpísaným spôsobom.

Pri finančných operáciách týkajúcich sa právnych úkonov alebo iných úkonov majetkovej povahy nebola predbežná finančná kontrola vykonaná vôbec.

Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš uzatvorili päť zmlúv s celkovou sumou pripravovaných finančných operácií 68 923,54 eur aj napriek skutočnosti, že oprávnená osoba vyjadrila v rámci vykonanej predbežnej finančnej kontroly nesúhlas s pokračovaním pripravovanej finančnej operácie. Nesúhlas bol vyjadrený z dôvodu nesúladu pripravovaných finančných operácií s rozpočtom orgánu verejnej správy. Uzavretie predmetných zmlúv zároveň nebolo v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorého nie je subjekt verejnej správy oprávnený zaväzovať sa v bežnom rozpočtovom roku na také úhrady, ktoré nemá zabezpečené v rozpočte. Vykonanie týchto finančných operácií vzniklo na základe požiadavky zriaďovateľa na plnenie úloh, ktoré boli nad rámec rozpočtu. Na časť mimoriadnych výdavkov bol zriaďovateľom poskytnutý transfer v závere roka. Zo strany zriaďovateľa tak boli kontrolovanému subjektu pridelené úlohy bez finančného krytia, čím bol dosiahnutý záporný výsledok hospodárenia a na krytie tejto straty bol použitý rezervný fond.

Priebežná finančná kontrola bola vykonávaná v troch kontrolovaných subjektoch. Jedna priebežná finančná kontrola bola vykonaná predpísaným spôsobom v Správe športových zariadení Levice. DUMAT – mestská príspevková organizácia a Zoologická záhrada Košice vykonávali priebežnú finančnú kontrolu na všetkých dodávateľských faktúrach, čo nebolo v súlade so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite, podľa ktorého sa priebežná finančná kontrola vykonáva iba na vybraných dokladoch. Vykonávanie priebežnej finančnej kontroly zároveň nezodpovedalo postupu určenému zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite.

V štyroch prípadoch (AD HOC Malacky, Technické služby mesta Tvrdošín, Technické služby, príspevková organizácia mesta a TECHNICKÉ SLUŽBY Stará Turá – mestská príspevková organizácia) bola v kontrolovaných subjektoch vykonaná externá kontrola zo strany vonkajších kontrolných orgánov. Tieto kontroly boli zamerané najmä na využívanie finančných zdrojov, ktoré boli kontrolovaným subjektom poskytnuté účelovo, alebo na dodržiavanie osobitných predpisov (napr. kontroly zo strany Colného úradu, Inšpektorátu práce a pod.).

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky dal kontrolovaným subjektom spolu 18 odporúčaní na odstránenie zistených nedostatkov.

Na základe poznatkov z vykonanej kontroly, s cieľom zabrániť opakovaniu nedostatkov zistených kontrolou v oblasti zostavovania, zmien a plnenia rozpočtu príjmov a výdavkov príspevkovej organizácie a stanovenia jednotného postupu pri evidencii nákladov a výnosov jej podnikateľskej činnosti, ako subjektu verejnej správy, odporučil Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky Ministerstvu financií Slovenskej republiky zvážiť príslušnú úpravu zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.